

[Justitsministeren]

ner, hvor 48 timer er for lidt, og der kan være andre situationer, hvor 48 timer er for meget. Lad mig bare pege på weekender, ferier, højtider osv., hvor en sådan frist – teoretisk set, men da også i virkelighedens verden – vil kunne skabe nogle problemer.

Jeg mener, at den måde, hvorpå forslaget er bygget op, hvor vi jo siger, at det skal ske snarest muligt, giver den tilstrækkelige beskyttelse. Jeg vil da også godt pege på det, der står i bemærkningerne netop om dette spørgsmål. Men jeg mener, at det egner sig til en drøftelse i udvalget, og for så vidt angår 3-måneders-fristen er jeg som sagt i hvert fald parat til at fastsætte en ændring, men i forhold til forslaget om de 48 timer vil jeg nok være lidt mere tøvende. Det må vi vende tilbage til.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 31:

Forslag til lov om ændring af konkursloven. (Konkursprivilegium for A-skat og merværdiafgift. Told- og skattemyndighedernes overtagelse af bobehandlingen ved konkurs af visse virksomheder).

Af Jens Thoft (SF) m.fl.
(Fremsat 28/12 90).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Engell):

Lovforslaget fra SF indeholder unægtelig nogle meget grundlæggende ændringer i konkursloven. Efter bemærkningerne er hovedmålet med forslaget at styrke mulighederne for at

inddrive restancer angående A-skat og moms, som erhvervslivet skylder det offentlige.

Jeg vil straks sige, at selve tanken om at forbedre inddrivelsen af det offentliges tilgodehaver forekommer mig aldeles sympatisk. Jeg er enig i, at inddrivelsen af skatter og afgifter skal ske så effektivt som muligt, men en effektiv inddrivelse bør også uløseligt hænge sammen med forsvarlige retssikkerhedsgarantier for skyldnerne.

Jeg kan i den forbindelse oplyse, at regeringen er i gang med at finde veje til at effektivisere inddrivelsen af restancer til det offentlige. Der har været nedsat et udvalg under Finansministeriet, som for ganske kort tid siden har afgivet en beretning, der indeholder en række forslag til, hvordan man kan forbedre inddrivelsen af restancerne. De forslag er for tiden til nærmere overvejelse, og vi forestiller os, at regeringen i løbet af kort tid vil kunne træffe beslutning om, hvilke der skal gennemføres.

Lovforslagets idé om måden at effektivisere inddrivelsen af skatter og afgifter på finder jeg uhensigtsmæssig, og derfor vil jeg da også godt her ved starten af behandlingen fastslå, at regeringen ikke kan tilslutte sig forslaget gennemførelse.

Lovforslagets første del går ud på, at der ikke skal stilles sikkerhed, når Told- og Skattestyrelsen begærer et aktie- eller anpartsselskab konkurs, hvis begæringen angår krav på A-skat, som selskabet skal tilbageholde hos sine ansatte, eller krav på moms.

Konkurslovens helt grundlæggende udgangspunkt er jo, at afsigelse af konkursdekret kræver, at der stilles sikkerhed, medmindre omkostningerne ved konkursen utvivlsomt kan dækkes af boets midler. Derved sikrer vi, at bestyrelsen under behandlingen løbende vil kunne afholde de omkostninger, som hen ad vejen pådrages boet. Ifølge oplysninger fra Sø- og Handelsretten og fra Kammeradvokaten, der repræsenterer det offentlige i disse sager, volder selve ordningen med krav om sikkerhedsstillelse ikke problemer i praksis for Told- og Skattestyrelsen. Derfor mener jeg, at forslaget favorisering af en enkelt offentlig kreditor i forhold til alle andre kreditorer er helt ubegrundet.

Den anden del af lovforslaget indeholder en ændring af konkurslovens regler om konkursordenen, altså den rækkefølge, kreditorerne får

[Justitsministeren]

betalt deres krav i. Efter forslaget skal krav på moms og krav på A-skat, som skyldneren har eller skulle have indeholdt i sine ansattes løn, være privilegeret ved udlodningen af konkursboet. De krav, som foreslås sat i baggrunden til fordel for de nævnte skatte- og moms krav; er krav for alle, som man kan kalde almindelige kreditorer. Endvidere medfører forslaget, at også lønmodtageres krav på f.eks. løn og feriegodtgørelse skal vige for moms- og skattekrav.

Efter de gældende regler om konkurs er det et hovedprincip, at konkursen skal føre til en ligelig fordeling af skyldnernes aktiver mellem alle kreditorer. Princippet om ligelig behandling af kreditorerne er fulgt ved en række reformer på konkursrettens område, senest i 1984, og derfor undrer det mig, at SF nu vil vende tilbage til et system, som for længst er forladt. Det mener jeg ikke er særlig gennemtænkt, idet det forekommer ejendommeligt, at krav fra lønmodtagere og dermed også krav fra Lønmodtagernes Garantifond skal stå tilbage for skatte- og afgifts krav.

Efter Justitsministeriets opfattelse bør man i stedet fortsætte udviklingen i retning af at afskaffe privilegier i forbindelse med konkurs. Jeg kan også oplyse, at Konkursudvalget er blevet bedt om at overveje at afskaffe det tilbageværende privilegium for de såkaldte leverandørkrav.

Den sidste del af lovforslaget går ud på, at skifteretten skal kunne antage Told- og Skattestyrelsen som midlertidig bestyrer eller kurator i de tilfælde, hvor afsigelse af konkursdekret efter lovforslaget ikke er betinget af sikkerhedsstillelse. Det forslag er jeg noget forundret over. Told- og Skattestyrelsen er jo som bekendt kreditor i konkursboet og vil derfor være uegnet som bobestyrer.

Sammenfattende vil jeg derfor sige, at jeg ikke kan medvirke til lovforslaget. Som jeg var inde på i indledningen, arbejder regeringen med spørgsmålet om at effektivisere inddrivelsen af restancer til det offentlige, og jeg vil da godt i den sammenhæng oplyse, at der i Justitsministeriets Konkurslovsudvalg foregår overvejelser om forenkling og modernisering af konkursbehandlingen. Derfor håber jeg, at vi i løbet af kortere tid vil få lejlighed til at drøfte disse spørgsmål nærmere i Folketinget.

Erling Christensen (S):

Vi synes, det er et godt forslag, SF har fremsat om ændring af konkursloven.

Ministeren nævnte, at han var sympatisk indstillet over for forbedring af inddrivelsen af restancer. I løbet af 3-3½ år er restancerne til det offentlige steget med et rundt tal, 10 mia. kr. Ministeren fortæller, at regeringen er i gang, at man har lavet en beretning, og at et forslag er på vej. De meldinger har jeg hørt sådan med jævne mellemrum de sidste 3½ år, og alligevel er der ikke sket noget på det område. Restancerne er steget og steget og steget.

»Når arbejdsgiverne m.v. og erhvervsvirksomhederne ikke betaler de indeholdte beløb – A-skatter og momsbeløb – er det udtryk for, at arbejdsgiverne og erhvervsvirksomhederne tilgænger sig penge, som ikke reelt tilkommer dem.«

Således skriver SF i bemærkningerne til lovforslaget. Jeg er fuldstændig enig.

Ministeren nævner noget om retssikkerhedsgarantier og sætter spørgsmålstegn ved lovforslaget, men nævner så i øvrigt ikke, hvad problemerne omkring retssikkerheden er.

Jeg synes, at det er et godt og grundigt udarbejdet forslag. Med de problemer, som vi står med over for stigningen i de offentlige tilgodehavender – og særlig på dette område, hvor det er indeholdte penge, som man bare beholder – så er jo svaret på det spørgsmål, som ministeren stiller, om ikke det er rimeligt, at alle krav skal prioriteres lige: Nej, ikke i den situation, hvor det jo er penge, som man simpelt hen har tilegnet sig uretmæssigt.

Jeg vil ikke gøre mange flere bemærkninger om dette lovforslag, men sige, at det jo er spørgsmål, som vi tidligere har drøftet i Skatteudvalget, men nu er det henlagt til Retsudvalget, fordi konkursloven hører under Retsudvalget.

Jeg synes, at ministeren i sin afvisning manglede gode begrundelser for at afvise dette gennemarbejdede forslag – ud over at ministeren sagde, at man havde et forslag på vej – men i Retsudvalget må vi da kigge på, hvilke problemer der kan være med hensyn til retssikkerheden. Hvis det er, som ministeren siger, at der er nogle problemer, så må vi have det afdækket i udvalget.

Med disse bemærkninger giver jeg Socialdemokratiets tilslutning til det foreliggende lovforslag.

Pernille Sams (KF):

Den konservative folketingsgruppe er enig i, at der er behov for at forbedre mulighederne for inddrivelse af restancer såvel for offentlige som for private tilgodehavender i øvrigt, men vi er ikke enige i, at dette er måden, det skal gøres på.

For det første medfører forslaget en favorisering af en enkelt kreditor på bekostning af alle andre, hvilket virker urimeligt. Jeg kan godt se SF's argumenter for, at der er tale om betrodde penge, som slet ikke tilkommer virksomheden og derfor skulle have en særstilling i konkursmassen, men det ændrer ikke vores holdning til sagen. Vi mener, det vil være urimeligt over for de øvrige kreditorer, og vi er godt tilfredse med konkurslovens nuværende overordnede princip om ligelig fordeling.

Vi kan heller ikke se, hvorfor det offentlige skal stilles bedre end andre for så vidt angår sikkerhedsstillelsen, og endelig mener vi, det vil være kritisabelt at udpege Told- og Skattestyrelsen som midlertidig bobestyrer eller kurator, al den stund Told- og Skattestyrelsen selv er part i sagen. Det er jo generelt vigtigt, at det er et uvildigt bostyre, som varetager alle kreditorenes interesser.

I øvrigt ser Det Konservative Folkeparti frem til regeringens bebudede udspil om at forbedre mulighederne for inddrivelse af restancer, da vi mener, at de stadig stigende restancer er et alvorligt problem, som kræver forbedrede inddrivelsesmuligheder.

Svend Aage Jensby (V):

Venstre kan ikke gå ind for det foreliggende lovforslag, og jeg skal fremhæve nogle af grunden dertil.

Jeg mener for det første, at når det i forslagets punkt 1, nr.2, fremhæves, at reglerne kun skal gælde, når skyldneren er et aktie- eller anpartsselskab, kan man rejse spørgsmålet: Hvorfor lige netop kun, hvis det er et aktie- eller anpartsselskab og ikke enhver anden skyldner, der er tale om? Jeg tror, jeg forstår tankegangen bag forslaget; men jeg vil minde om, at hvis der er tale om hovedaktionærselskaber eller hovedanpartsselskaber, om jeg må sige det på den måde, kan man jo efterfølgende både erstatningsretligt og strafferetligt forfølge de personer, som unddrager det offentlige disse A-skatter og momsbeløb. Der findes en række domme

om at pålægge sådanne personer erstatningspligt efterfølgende. Det er den ene ting.

Den anden ting er, at jeg mener, at det kan give anledning til betydelig tvivl, når der i § 1, nr. 3, anvendes udtrykket »hovedsagelig vedrører told- og skattemyndighederne«, altså at konkursbegæringen udelukkende eller hovedsagelig skyldes told- og skattemyndighedernes fordringer. Jeg er ikke i stand til at afvise, at der kan blive betydelige afgrænsningsvanskeligheder med det.

Og så synes jeg, som det er fremhævet både af justitsministeren og fru Pernille Sams, at det forekommer ganske besynderligt, at man skulle vælge Told- og Skattestyrelsen som kurator. Ud over de grunde, der er nævnt for at gå imod dette forslag, vil jeg nævne, at med al respekt for told- og skattemyndighederne tvivler jeg på, at de vil være de rette og de bedst egnede til at afvikle de aktiver, der vil være i ethvert konkursbo. Det mener jeg virkelig man må lade sagkundskaben, dvs. advokater og revisorer, stå for.

Tom Behnke (FP):

Dette forslag er udtryk for den største nedvurdering af privat initiativ og den private ejendomsret, hvilket naturligvis ikke er uventet, da forslaget kommer fra SF.

De socialistiske regimer i Øst har spillet falit. Det samme gør sig gældende for socialisterne i Danmark, men de kan dog ikke løsrive sig fra drømmebilledet af den mægtige stat, der totalt undertrykker den enkeltes frihed. Forskellen er blot, at socialisterne i Danmark ikke prøver at dække sig ind under falsk glasnost og lignende, og det er trods alt en fordel, at vi får socialisternes sande ansigt at se.

Sagen er jo, at staten nok skal overleve, selv om den skulle lide nogle tab hist og her, hvori- mod den private kreditor, som ofte er et lille firma, i mange tilfælde vil komme til at lide samme konkursdød, hvis det ikke får sit tilgodehavende. Det generer selvfølgelig ikke vore kære socialister, for så har staten jo igen en mulighed for at gå ind og være kurator og få den største andel af konkursprovenuet, og sådan kan man fortsætte i det teoretisk uendelige, indtil man til sidst kun har alt for få af vores overskudsgivende virksomheder tilbage.

Selv SF må efterhånden have set i øjnene, at det ikke er alle de offentligt ansatte, der holder

[Tom Behnke]

hjulene i gang, men derimod det private erhvervsliv, der tilfører det, som vi alle skal leve af. Hvis SF's forslag bliver gennemført – hvilket det forhåbentlig ikke gør – vil det betyde, at de private kreditorer ikke kun skal betale deres egen skat og moms, men også mister de tilbageholdte tilgodehavender.

Selv om Fremskridtspartiet er imod forslaget som helhed, så har vi ikke noget imod forslagets § 1, pkt. 2, der betinger, at der i lige forhold betales A-skat og moms. Men vi mener dog ikke, at det er nødvendigt, at Folketinget blander sig i det, det må være noget, Told- og Skattestyrelsen selv finder ud af, specielt nu da de er blevet lagt sammen, så det er én og samme kasse.

Ser vi på forslagets § 1, pkt. 3, så er vi ude i noget, der i praksis vil være ganske skadeligt både for det offentlige og for de private kreditorer. I pkt. 3 lægger man op til, at Told- og Skattestyrelsen skal kunne indsættes som midlertidig bestyrer eller beskikkes som kurator. I forvejen er det sådan, at der i langt de fleste tilfælde bliver sat en advokat på som bestyrer eller kurator, som i de færreste tilfælde har kompetencen til at realisere et firma. Der er derimod ingen tvivl om, at advokaten nok skal sørge for, at der bliver nok til hans eget honorar. Og det vil givetvis blive det samme med det offentlige som bestyrer eller kurator, hvis det ikke bliver værre endnu.

I alt for mange tilfælde sker det, at virksomhederne bliver realiseret til et alt for lille beløb og virksomhedernes værdier solgt for en slik. Se blot på sagen med Bøje Nielsen, hvor kuratoren solgte hans dyre malerier for få hundrede kroner og solgte hans luksusbiler til få tusinde kroner. Manden var naturligvis ved at gå fra forstanden til sidst over at se, at hans millionværdier blev realiseret til få tusinde kroner, hvem ville ikke være det? Yderligere viste det sig jo så, at han slet ikke var insolvent, men på det tidspunkt var det for sent, og alt var tabt i et firma, der ellers gav store indtægter til det offentlige.

Skal der sættes en bestyrer eller kurator på, skal det være fagfolk, der er i stand til at realisere virksomheden til den højeste pris. Så vil det også være sådan, at kreditorerne og herunder det offentlige får dækket en langt større del af deres tilgodehavender. Se, det ville være et fornuftigt forslag.

Jeg vil gerne have lov til at fastholde justitsministeren på hans udtalelser om de ændringer, der skete i 1969, hvor man netop gik væk fra privilegerede tilgodehavender. Den linje kunne jeg også godt tænke mig at vi førte videre, således at der overhovedet ikke var nogen privilegerede, men alle stod lige. Jeg ser positivt på, at justitsministeren har den samme opfattelse som Fremskridtspartiet på det punkt.

(Kort bemærkning).

Jens Thoft (SF):

Jeg kan ikke undlade en kort bemærkning til hr. Tom Behnke: Det var godt nok trattera, det dér da! Jeg må indrømme, at jeg er begyndt at holde meget af hr. Tom Behnkes partifæller. Det er sjældent, jeg har hørt så meget sludder på én gang.

Jeg vil gøre opmærksom på – og det fremgår direkte af forslaget – at hvis andre kreditorer gør indsigelse, kan Told- og Skattestyrelsen ikke sætte sig på det. Det fremgår, at hvis der er fordringshavere, som modsætter sig, at told- og skattemyndighederne antages som midlertidig bestyrer eller beskikkes som kurator, kan myndighederne ikke antages eller beskikkes. Det ville være rart, hvis hr. Tom Behnke kunne læse indenad.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Jeg skal ikke vurdere, hvorvidt jeg er i stand til at læse indenad, men sagen er jo, at mange af de firmaer, som også er kreditorer, vil være små firmaer, som ikke har muligheden for at stille den sikkerhed, som skal stilles i det øjeblik, hvor de skal til at konkurrere med staten. Det er jo dér, forskellen ligger, staten har jo en langt større mulighed, som forslaget er formuleret.

Jette Pors (CD):

Da vores ordfører ikke er til stede, skal jeg komme med en kommentar. Jeg skal indledningsvis slå fast, at CD ikke kan tilslutte sig SF's forslag om ændringer af konkursloven.

CD ønsker at gå den stik modsatte vej. Ved konkurs bør det offentlige gå forud med at give afkald på krav. Vi tror på, at en sådan holdning kan bidrage til i nogle situationer at redde en virksomhed og derved sikre beskæftigelsen for de ansatte i den pågældende virksomhed.

[Jette Pors]

I det omfang det ikke lykkes at redde den pågældende virksomhed, skal det offentlige ved tilbageholdenhed bidrage til at sikre, at andre ikke trækkes med i faldet. Vi siger ikke hermed, at det i enhver situation kan forhindre andres fald, men i de situationer, hvor det kan lade sig gøre, bør det offentlige være tilbageholdende – alt under hensyntagen til de ansattes beskæftigelse. Ellers kommer det offentlige til på et senere tidspunkt på anden måde at betale, og det er jo nu engang sådan, at al erfaring viser, at det første svind er det billigste.

CD ønsker at fastslå, at når en virksomhed går konkurs, så er der rent faktisk kun tilbage at sige noget om, hvor meget gæld der skal afskrives. Pengene er væk, der er normalt ikke noget at hente. Og så lige én ting til: Det behøver jo ikke være den pågældende virksomhed selv, der er skyld i konkursen. Udefra kommende forhold spiller meget ofte ind.

Vi tror ikke, at lovforslaget kan bidrage til at standse konkursrytteri, så kort sagt: Vi afviser forslaget.

Jens Thoft (SF):

Uh, jeg holder så meget af at være fredagspolitisk ordfører. Jeg har en særlig ven i præsidiet, som sørger for, at mine forslag altid kommer på dagsordenen sidst fredag eftermiddag – og det er ikke sagt med henblik på min partifælle. Det er nu særlig rart.

Jeg havde regnet med, at jeg i dag skulle have konstateret, at vi havde flertal, men jeg bemærker, at Det Radikale Venstre ikke ville tage stilling til forslaget, i hvert fald har Det Radikale Venstre ikke optrådt i salen. Det beklager jeg.

Men jeg havde egentlig forestillet mig, at jeg skulle have konstateret, at Folketinget da nu vil gøre en lille smule for at stramme op omkring restancerne, for alle taler jo om de dér stadig voksende restancer. Og de bliver større, ingen tvivl om det, det ved vi godt, det kan vi læse af Skatteministeriets statistikker, men der er ingen, der gør noget som helst ved det.

SF har fremsat et forslag, og det, vi siger, er jo altså, at der skal være en fortrinsstilling for det offentlige. Og hvorfor skal der være det? Jo, for hvis jeg går ud og laver kredit hos mine kreditorer, så har de mulighed for at tage stilling til, om de vil give mig kredit, om jeg er det værd. Går jeg ned og får et benzinkort eller et kontokort eller en kassekredit, så kan banken eller ben-

zinfirmaet eller Magasin tage stilling til, om jeg nu er pengene værd, og mener de ikke, jeg er pengene værd, så kan de sige: Nul kredit, kammerat!

Men det kan det offentlige ikke. Når en arbejdsgiver trækker løn fra sine ansatte, og når en erhvervsdrivende trækker moms fra sine kunder, så er der ikke denne mulighed. Der kan man ikke sige: Hansen eller Jensen eller Pedersen må ikke trække kildeskat, de må kun udbetale B-honorar, og så må de ansatte selv klare det dér med skatten, for vi kan ikke overlade kildeskatten til ham, han stikker bare af med den eller bruger den til andre formål end til at betale det offentlige med. Derfor er der behov for det.

I virkeligheden ville det være logisk, hvis man sagde, at disse midler skulle holdes afsondret fra den øvrige del af virksomhedens formue, for det er ikke virksomhedens penge, det vil jeg gerne understrege, det er det offentlige penge, de er trukket på vegne af det offentlige. Men det ville altså godt nok være for meget bøvl, det vil jeg også gerne understrege, vi skal jo heller ikke gøre livet surt for de erhvervsdrivende, fordi der er nogle enkelte slamberter indimellem, som bruger pengene til andet end det, de var tænkt til. Derfor er det, vi siger, at det offentlige har brug for en særlig stilling.

I de situationer, hvor der er tale om egentligt konkursrytteri – og det er typisk situationer, hvor det offentlige er hovedkreditor, det er jo de situationer, hvor man kan sige, at der er tale om, at man målbevidst snyder det offentlige – vil vi lade det offentlige få en lettere adgang.

Men forudsætningen for, at det offentlige kan gå ind som den dér fæle stat, som hr. Tom Behnke talte om, er jo altså, at der ikke er andre kreditorer, der protesterer. Hvis vi tager Bøje Nielsens konkursbo – jeg er ked af at trække sådan et konkret eksempel ind, men Bøje Nielsens konkursbo har været rimelig velbehandlet i pressen – så er det helt givet, at en lang række andre kreditorer ville sige, at det offentlige i denne sag var inhabil, hvad jeg i øvrigt også mener det offentlige ville være. Jeg tror ikke, det offentlige kunne drømme om at gå ind i sådan en sag, men der var jo altså også andre kreditorer, der havde erklæret den pågældende konkurs. Det er nemlig en anden forudsætning, at der ikke er andre kreditorer, der har erklæret den pågældende konkurs.

[Jens Thoft]

I sådanne situationer, hvor det offentlige er den eneste, der sidder tilbage med smerten – og det er den situation, SF tænker på – er det ikke mere end rimeligt, at Told- og Skattestyrelsen kan gå ind og behandle boet og finde ud af, hvad der er lavet af humbugstreger. Der ville komme masser af skatte- og momspenge hjem også i kraft af de humbugstreger, der er lavet i disse boer, men de bliver aldrig nogen sinde afsluttet, fordi ingen vil stille sikkerhed. Ingen vil betale for det, fordi – som fru Jette Pors sagde, og det har hun jo meget ret i – der ikke er meget at hente i de boer.

Der ville ofte være meget at hente, fordi en række dispositioner kunne ekstinkveres, gøres ugyldige, fordi det er svindel og humbug, men svindelen bliver aldrig opdaget, for ingen tager sig af det. Det er for dyrt for det offentlige at gå ind og finde ud af, hvad der rent faktisk er sket. Derfor er det, jeg synes, det er så vigtigt, at vi får lettet konkursbehandlingen.

Problemet med sikkerhedsstillelsen svømmer jeg gerne over, den vil jeg gerne give de borgerlige partier, hvis jeg kan få dem til at stemme for den øvrige del af forslaget.

Blandt de enkelte ordførere vil jeg godt sige tak til hr. Erling Christensen for støtten, den var varm og helhjertet, kunne jeg høre.

Fru Pernille Sams siger, at forslaget medfører en klar favorisering, som er urimelig over for de andre kreditorer. Jamen, det er den da ikke! Hvis en erhvervsdrivende modtager betroede midler, skal de normalt holdes afsondret fra formuen – og så er der heller ingen risiko, det erkender jeg – men vi er enige om, at det er en noget bøvllet facon for erhvervsdrivende, hvis de skal til at holde moms og skatten afsondret fra den øvrige del af formuen. Det er selvfølgelig rimeligt og fornuftigt, at de erhvervsdrivende kan disponere over de penge, og så kan man i en vis forstand sige, at de såmænd også har fået et pænt vederlag for at lave arbejdet med at opkræve moms og skatten, for det har jo en ganske stor renteværdi at ligge med de momspenge og de skattepenge. Så det er fair nok, men det må også betyde, at man i den anden ende giver det offentlige en særlig stilling.

Hr. Svend Aage Jensby spørger, hvorfor det kun er aktie- og anpartsselskaber, vi tager fat på. Vi tager kun fat på dem, fordi dér, hvor man har en privatperson, der hæfter privat, har vi ikke konkursrytteri. Den private, der går fallit,

hænger virkelig på den, indtil han har fået gældssanering. Men det er de situationer, hvor man har et selskab, som man, dagen før man går fallit, sørger for at tømme, og hvor det offentlige er de eneste, der står tilbage med smerten, vi skal forhindre. Det er disse selskaber, vi skal have fat i.

Hr. Svend Aage Jensby sagde også, at der ville være visse afgrænsningsvanskeligheder med hensyn til, hvor told- og skattevæsenet »hovedsagelig« er kreditor. Hvor meget er det, når de udgør 95 pct.? Dertil vil jeg sige, at vi har den anden sikkerhedsventil, hvis der er tvivl om det, for forudsætningen for, at det offentlige kan få lov at være bobestyrer eller kurator, er, at det offentlige ikke møder indsigelse fra andre kreditorer. Det er klart, at hvis skyldneren også skylder en mælkerregning hende på hjørnet, så møder man ikke denne indsigelse. »Hovedsagelig« betyder »altovervejende«, og det vil ofte være tæt ved 99 pct. af gælden. Der kan være en enkelt eller to små kreditorer, og de vil normalt ikke have noget imod, at skattevæsenet går ind og sætter sig på boet, fordi deres muligheder for at få kroner ud af sagen alligevel er lig nul, og det ved de godt; de kunne aldrig drømme om at ofre de penge, som en sikkerhedsstillelse koster.

Hr. Svend Aage Jensby sagde også, at Told- og Skattestyrelsen er inhabil – det var et argument, som hr. Svend Aage Jensby ikke var ene om, det hørte jeg også fru Pernille Sams og justitsministeren sige. Men igen glemmer man, at Told- og Skattestyrelsen ikke er inhabil i de tilfælde, hvor de er den eneste – eller stort set eneste – kreditor; jeg vil som sagt ikke afvise, at der kan være en bageri- eller en mælkerregning, der heller ikke er betalt. Men det er den situation, vi tænker på, og dér kommer inhabilitetsproblemet ikke ind. Det er ikke rimeligt og også uheldigt, at man i Told- og Skattestyrelsen i kraft af bureaukrati – og det er jo bureaukrati, når man skal have private advokater til at bestyre boet – går i gang med at sælge eventuelle aktiver i boet. Jeg kunne forstå, at det var sådanne situationer, hr. Svend Aage Jensby tænkte på. Men i de situationer, vi tænker på, er der ofte ingen aktiver i boet, der er ikke andet end gæld, fordi det hele er flyttet ud af selskabet, og så starter man et nyt selskab dagen efter for atter at snyde told- og skattevæsenet – altså hr. Svend Aage Jensby og mig og fru Jensen og alle de andre,

[Jens Thoft]

der betaler skat i dette land. Det er da de slamberter, vi skal have fat på, og i de tilfælde er det rimeligt, at vi giver mulighed for, at det offentlige får en særlig stilling.

Til fru Jette Pors, som sagde, at det ikke behøver at være den pågældende virksomheds skyld, at den går fallit: Det er jo rigtigt, at masser af virksomheder desværre går konkurs på grund af, at andre leverandører går fallit og trækker dem med i faldet, eller fordi konjunkturerne svinger eller valutakursen bliver anderledes osv., det ved jeg godt. Men i den situation, hvor der er tale om så at sige en ærlig konkurs, er der jo ingen problemer med, at Told- og Skattestyrelsen sætter sig på boet, for det får de naturligvis ikke lov til. Der er banken allerede inde i billedet, dér er hovedleverandører inde i billedet, og de vil naturligvis have en helt afgørende interesse i og indflydelse på, hvordan boet skal afvikles, hvad jeg synes er rimeligt og fornuftigt, det skal ikke være Told- og Skattestyrelsen. Men det er i de situationer, hvor Told- og Skattestyrelsen er ene om smerten, at det ville være rimeligt at lette bureaukratiet.

Så er der til sidst spørgsmålet om sikkerhedsstillelse, og som sagt, hvis det var det eneste, der voldte kvaler – men det er det desværre ikke – så renoncerede jeg gerne på det. Jeg synes, de to andre krav er væsentlige. Jeg beklager, at jeg af debatten ikke har kunnet konstatere, om jeg har fået flertal for det, fordi De Radikale glimrer ved deres fravær; det havde været rart, om vi havde hørt hele Folketinget udtale sig om et forslag, også selv om det behandles på en fredag først på eftermiddagen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Det Udenrigspolitiske Nævn (18/1 91):

Udtræder: Sønderby (V)

Nyt medl.: Peter Brixtofte (V)

Udtræder: Anders Mølgaard (V)

Ny stedf.: Steenholdt (V)

Udtræder: Eva Kjer Hansen (V)

Ny stedf.: Ivar Hansen (V)

Udtræder: Peter Brixtofte (V)

Ny stedf.: Sønderby (V)

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 22. januar 1991 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Med hensyn til de øvrige møder i den kommende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 13.04